

บันทึกการแสดงนิทรรศการศิลปกรรมกลางแจ้ง
“ประชาธิปไตยในแง่งาม”
๑๐๐ ปี นายปรีดี พนมยงค์กับสังคมไทย

B-CAT-1-0147
GR0-C170-03-2513

บันทึกการแสดงนิทรรศการศิลปกรรมกลางแจ้ง
“ประชาธิปไตยในเงาม”
๑๐๐ ปี นายปรีดี พนมยงค์กับสังคมไทย

๑๐-๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๓

ณ ออนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ทางเท้าถนนราชดำเนินกลาง
ตั้งแต่หน้าร้านอาหารเมธาลัยสีแดง หน้าบริษัทเมืองโบราณ
จนถึงบริเวณสี่แยกคอกวัว

วิทยาศาสตร์และประณีตศิลป์ทางสังคม
จะทำให้ นักสังคมบรรลุถึง “วิชา”
คือความรู้แจ้งเห็นจริงในสภาวะของสังคม

พ.ร.บ. มหาด

จากการจัดประกวดและแสดงนิทรรศการภาพศิลปะเด็กและเยาวชน หัวข้อ “ความดี” เมื่อวันที่ ๔-๑๖ กันยายน ๒๕๔๒ ณ สถาบันปรีดี พนมยงค์มีเด็กและเยาวชน จำนวน ๑,๑๐๐ คน จาก ๑๘๗ สถาบันการศึกษาส่งผลงานเข้าร่วมแสดง ครั้นพอถึงการจัดแสดงนิทรรศการภาพศิลปะ รัฐบุรุษอาวุโส นายปรีดี พนมยงค์ เมื่อวันที่ ๑๔-๒๘ มกราคม ๒๕๔๓ ณ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์ ถนนเจ้าฟ้า มีศิลปินคัดสรรตั้งแต่อายุต่ำสุด ๒๐ ปี จนถึงอายุสูงสุด ๗๐ ปี จำนวน ๖๕ คน ส่งผลงานร่วมแสดง ๑๑๐ ชิ้นงาน ผู้เข้าชมนิทรรศการตามที่ตั้งนามในสมุดทะเบียนนับได้ ๑,๐๒๐ คน

ภาพสรุป โครงการทัศนศิลป์ ในวาระครบรอบ ๑๐๐ ปี ชาตกาลรัฐบุรุษอาวุโส ทั้งสองโครงการประสบความสำเร็จในระดับที่น่าพอใจ ยังมีโครงการทัศนศิลป์ในวาระครบรอบ ๑๐๐ ปี ชาตกาลรัฐบุรุษอาวุโสอีกโครงการหนึ่งเป็นโครงการสืบเนื่องโครงการที่สามทำให้ต้องคิดทบทวนว่า ควรจัดออกมาในลักษณะใดจึงจะเผยแพร่ผลงานสู่สาธารณะได้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น และพยายามให้เห็นความร่วมมือของคนต่างวัย ต่างรุ่นอย่างหลากหลายโดยตั้งอยู่บนจุดมุ่งหมายเดียวกัน

เมื่อกลับมาย้อนพิจารณาถึงปัจจัยแห่งการจัดการแสดงนิทรรศการศิลปะกับการเมืองแล้ว ก็พอมองเห็นช่องทางที่สามารถนำมาเชื่อมโยงให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้ ทั้งในเรื่องของสถานที่ เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์การเมืองไทย ตัวบุคคล และที่เป็นหัวใจได้แก่การกำหนดหัวข้อ

สถานที่ สาธารณะที่เป็นสัญลักษณ์ทางการเมือง เมื่อนึกถึงเป็นอันดับแรกได้แก่

อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ถนนราชดำเนิน :

ทุกวันนี้มีผู้คนทุกชนชั้นในสังคมต้องเดินทางผ่านถนนราชดำเนินด้วยความจำเป็นนับจำนวนมหาศาล

เหตุการณ์สำคัญ ทางประวัติศาสตร์การเมืองไทย

การเรียกร้องให้มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตย การเปลี่ยนแปลงการปกครอง ๒๔๗๕ การเดินขบวนสวนสนามของเสรีไทย ๒๔๘๘ การเดินขบวนประท้วง การเลือกตั้งสกปรก ๒๕๐๐ เหตุการณ์ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ เหตุการณ์ เดือนพฤษภาคม ๒๕๓๕ ฯลฯ :

ถนนราชดำเนินเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์สำคัญทางการเมืองไทย

บุคคล นายปรีดี พนมยงค์ :

เป็นจักรเพ็ญและกลไกสำคัญผู้หนึ่งในการขับเคลื่อนไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองไทย

หัวข้อ

๑. ถ้าใจทักเริ่มตั้งแต่ ครบรอบ ๑๐๐ ปี ชาตกาลรัฐบุรุษอาวุโส นายปรีดี พนมยงค์ ๑๑ พฤษภาคม ๒๔๔๓-๒๕๔๓ ในระหว่างหนึ่งร้อยปีมานี้ เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองอะไรบ้างในสังคมไทย

๒. ให้คำนึงถึงมุมมองมิติทางการเมืองเชิงสร้างสรรค์มากกว่าวิพากษ์วิจารณ์โดยผูกโยงกับวาระครบรอบ ๑๐๐ ปี ชาตกาลรัฐบุรุษอาวุโส

ที่กล่าวมานี้เมื่อเรานำมาประมวลเข้าด้วยกันก็สามารถสร้างเป็นเค้าโครงเรื่องนำไปสู่การจัดแสดงนิทรรศการศิลปกรรมกลางแจ้ง ภายใต้หัวข้อ “ประชาธิปไตยในแงาม” ๑๐๐ ปี นายปรีดี พนมยงค์กับสังคมไทย

โครงการนิทรรศการศิลปกรรมกลางแจ้ง

“ประชาธิปไตยในแงาม”

๑๐๐ ปี นายปรีดี พนมยงค์ กับสังคมไทย

หลักการและเหตุผล

ด้วยในปีพุทธศักราช ๒๕๕๓ เป็นวาระครบรอบ ๑๐๐ ปีชาตกาล รัฐบุรุษอาวุโส นายปรีดี พนมยงค์ องค์การต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนได้จัดกิจกรรมเฉลิมฉลองในฐานะที่ท่านเป็นผู้มีคุณูปการอย่างยิ่งต่อสังคมไทยและมนุษยชาติ สำหรับกิจกรรมทางด้านศิลปกรรม ได้จัดโครงการเพื่อร่วมในการเฉลิมฉลองดังกล่าว ประกอบด้วยโครงการทางศิลปกรรม ๓ โครงการด้วยกัน ได้แก่

๑. โครงการศิลปะเด็กและเยาวชน หัวข้อ “ความดี” เนื่องในวาระครบรอบ ๑๐๐ ปีชาตกาล รัฐบุรุษอาวุโส ศาสตราจารย์ ดร.ปรีดี พนมยงค์

๒. โครงการนิทรรศการภาพศิลปะรัฐบุรุษอาวุโส นายปรีดี พนมยงค์ เนื่องในวาระครบรอบ ๑๐๐ ปีชาตกาล

๓. โครงการศิลปกรรมกลางแจ้ง “ประชาธิปไตยในแงาม” ๑๐๐ ปี นายปรีดี พนมยงค์ กับสังคมไทย

โครงการศิลปกรรมกลางแจ้ง “ประชาธิปไตยในแงาม” ๑๐๐ ปี นายปรีดี พนมยงค์ กับ สังคมไทย มีรายละเอียดดังนี้

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นการยกย่องรัฐบุรุษอาวุโส นายปรีดี พนมยงค์
๒. เพื่อส่งเสริมให้ศิลปินทัศนศิลป์ร่วมมือกับบุคคลวงการต่างๆ แสดงออกด้วยการสร้างสรรค์ศิลปะที่เกี่ยวข้องกับประชาธิปไตย สังคม และสันติภาพ
๓. เพื่อส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนแสดงออกทางศิลปกรรม โดยมุ่งเน้นปลูกฝังจิตสำนึกประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมทางสังคม
๔. เพื่อส่งเสริมงานด้านศิลปกรรมให้มีส่วนร่วมสร้างความงดงามให้กรุงเทพมหานครเป็นเมืองน่าอยู่
๕. เพื่อเป็นการเผยแพร่งานศิลปกรรมต่อสาธารณชนในวงกว้าง
๖. เพื่อให้เห็นความสำคัญระหว่างชุมชนเมืองกับการสร้างสรรค์ประชาธิปไตย

เจ้าของโครงการ

ฝ่ายศิลปวัฒนธรรม คณะกรรมการจัดงานฉลอง ๑๐๐ ปี ชาตกาลรัฐบุรุษอาวุโสฯ
สถาบันปรีดี พนมยงค์

ฝ่ายศิลปวัฒนธรรม คณะกรรมการจัดงานฉลอง ๑๐๐ ปี ชาตกาลรัฐบุรุษอาวุโสฯ

ศักดิ์ชัย บำรุงพงศ์	ประธาน
ดุษฎี บุญทัศนกุล	กรรมการ
ทวีศักดิ์ ไยเมือง	กรรมการ
นิวัติ กองเพียร	กรรมการ
สุพจน์ แจ้งเร็ว	กรรมการ
อำนาจ เย็นสบาย	กรรมการ
สมชาย วัชรสมบัติ	กรรมการ
สินธุ์สวัสดิ์ ยอดบางเตย	กรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการดำเนินงาน

พิทักษ์ ปิยะพงษ์	สินธุ์สวัสดิ์ ยอดบางเตย
สมชาย วัชรสมบัติ	อมร อมรรัตนนานนท์
ทวีศักดิ์ ไยเมือง	ทองขาว ทวีปรั้งสินกุล
โชคชัย ตักโพธิ์	ผดุง พรหมมูล
อำนาจ เย็นสบาย	สาโรจน์ เผือกสำลี
ประเสริฐ ฤทธิสำเร็จ	ไมตรี หอมทอง
กฤติยา กาวีวงศ์	เด่นพงษ์ วงศ์คำโรจน์
นิมิตร พิพิธกุล	ธีระวัฒน์ มุลวิไล
วรพจน์ โอสถาภิรัตน์	รัชณี วิศิษฐ์โรตม
ธวัชชัย หอมทอง	อริรัฐ อนันต์ประเสริฐ

กองเลขานุการ

อริรัฐ อนันต์ประเสริฐ	ณรงค์ลักษณ์ เหล่าวา
จารุนนท์ พันธชาติ	เดชา รินทพล
ศุภเลิศ กิจขจรไพญญ์	กุล หล่มชมแข
สมชาย สันตะคุ	ผิวน้ำ เจริญญาติ

บันทึกที่ดีทัศน์

นิดา กาญจนเวชกุล

ถ่ายภาพ

ชวิน วัลย์ภักโย

วิธีการ

● เชิญศิลปินทัศนศิลป์คณาจารย์และนักศึกษาศิลปะสร้างผลงาน ศิลปะการจัดวาง ศิลปะสื่อการแสดง ศิลปะการเขียนภาพสด

● เชิญชวนเด็กและเยาวชนร่วมเขียนภาพสดกับศิลปินทัศนศิลป์ในระหว่างการจัดแสดงงาน

ระยะเวลาในการดำเนินงาน

กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ คณะกรรมการดำเนินงานจัดประชุมร่วมกับฝ่ายต่างๆ

มีนาคม ๒๕๕๓ ประสานงานด้านธุรการ

เมษายน ๒๕๕๓ ประชาสัมพันธ์และประสานงานดำเนินการ

๑๐-๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๓ จัดแสดงงาน

มิถุนายน-สิงหาคม ๒๕๕๓ รวบรวมข้อมูลจัดพิมพ์หนังสือ

วันเวลาและสถานที่จัดงาน

๑๐-๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๓ บริเวณลานอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ทางเท้าถนนราชดำเนินกลาง ตั้งแต่หน้าร้านอาหารเมธาลัยศรแดง หน้าบริษัทเมืองโบราณไปจนถึง ทางเท้าอนุสรณ์สถาน ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ และสี่แยกคอกวัว

ผลที่ได้รับ

ศิลปินอิสระ คณาจารย์ นักศึกษาศิลปะ เด็กและเยาวชนผู้รักศิลปะ ร่วมกันสร้างสรรค์งานศิลปกรรมกลางแจ้ง ได้อย่างสอดคล้องเหมาะสมกับพื้นที่ เพื่อให้ประชาชนทั่วไปซึ่งเดินทางผ่านได้ชมแล้วเกิดความรู้สึกที่ดีต่อระบอบประชาธิปไตยและเห็นความสำคัญของการมีสันติภาพ โดยมีสุนทรียภาพทางทัศนศิลป์เป็นเครื่องโน้มนำ

ตารางการจัดแสดงนิทรรศการศิลปกรรมกลางแจ้ง

“ประชาธิปไตยในแง่มุม”

๑๐๐ ปี นายปรีดี พนมยงค์ กับสังคมไทย

วันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๓

การแสดงศิลปะสื่อแสดงบริเวณอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย

เวลา ๒๓.๐๐ น. การแสดงชุด “เบิกฟ้าบาศรีสุวัญ ประชาธิปไตยไทย”
จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สู่ อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย
โดยตัวแทนศิลปินทุกกลุ่ม

เวลา ๒๔.๐๐ น. การแสดงชุด “ภคเวทีตา” โดย คัสสุระ คัง และคณะศิลปินนานาชาติ ญี่ปุ่น
อินเดีย ไทย

วันที่ ๑๑-๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๓

เวลา ๐๖.๐๐-๘.๐๐ น. การแสดงสด ชุด “๑๐๐ ปี ปรีดี พนมยงค์ กับ สังคมไทย”

เวลา ๑๗.๐๐-๑๙.๐๐ น. โดย กลุ่มศิลปินเพื่อ ๑๐๐ ปี รัฐบุรุษอาวุโส

วันที่ ๑๑-๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๓

การเขียนภาพสดศิลปินกับเด็กและเยาวชน บริเวณสี่แยกคอกวัว

เวลา ๑๔.๐๐ น. เด็กและเยาวชนจากที่ต่างๆ ร่วมเขียนภาพสดกับศิลปิน หัวข้อ “ประชาธิปไตยในแง่มุม”

วันที่ ๑๑-๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๓

การแสดงศิลปะสื่อแสดงบริเวณสี่แยกคอกวัว

โดย ศิลปินอิสระ กลุ่มอุกกาบาต กลุ่มพระจันทร์เสี้ยว กลุ่มมรดกใหม่ ฯลฯ

วันที่ ๑๑-๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๓

การแสดงศิลปะจัดวาง บริเวณลานอนุสาวรีย์ประชาธิปไตยทางเท้าหน้าร้านอาหารเมธาลัยศรแดง
ถนนราชดำเนินจนถึงสี่แยกคอกวัว

โดย คณาจารย์ นักศึกษา จากสถาบันศิลปะทั่วประเทศ
และศิลปินอิสระจากทั่วสารทิศ

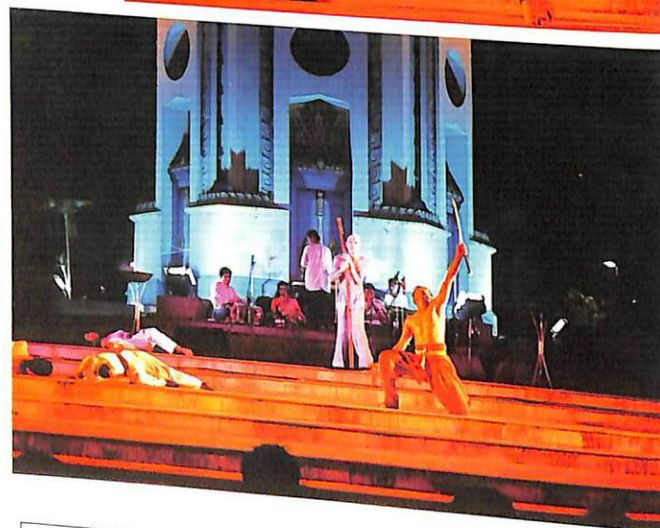
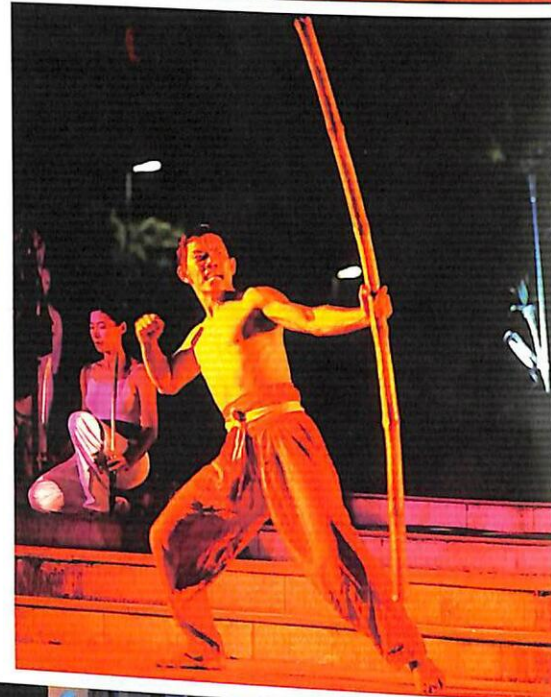
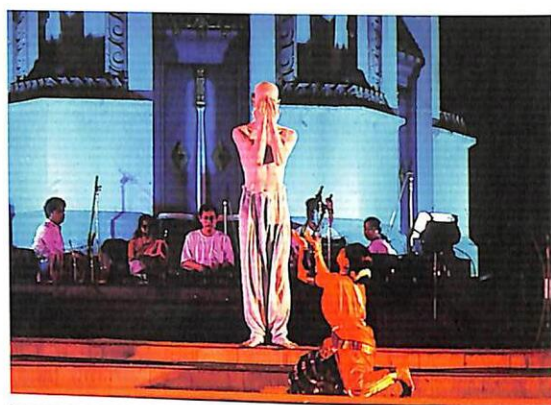
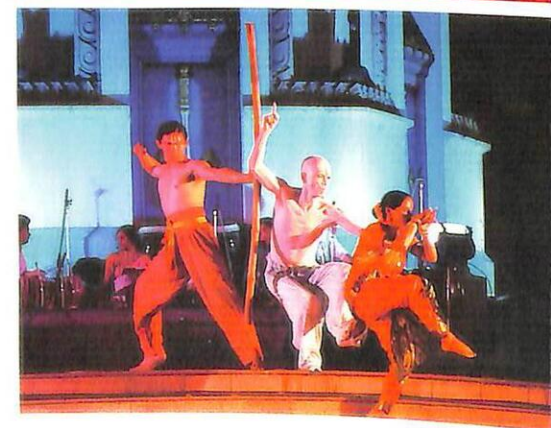
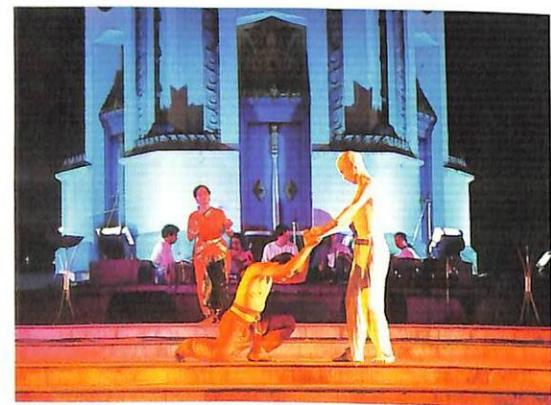
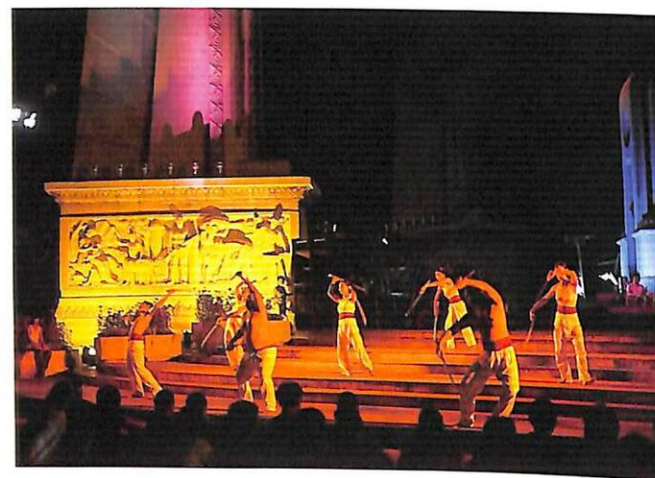
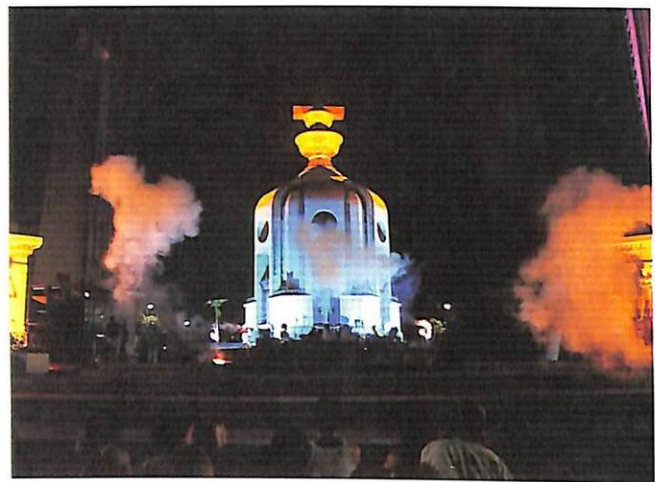
วันที่ ๑๐-๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๓

นิทรรศการศิลปะเด็กและเยาวชน บริเวณคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ชมผลงานสร้างสรรค์ศิลปะของ ศิลปินอาวุโสของประเทศไทย ศิลปินอิสระ คณาจารย์ นักศึกษา จากสถาบันการศึกษาศิลปะต่างๆ อาทิ มหาวิทยาลัยศิลปากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ศูนย์กลางเทคโนโลยีราชมนฑล (คลองหก) สถาบันราชภัฏสวนดุสิต วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุบลราชธานี กลุ่มธรรม กลุ่มพระจันทร์เสี้ยว กลุ่มโปรเจ็ค ๓๐๔ กลุ่มอุกกาบาต กลุ่มบีฟลอร์ กลุ่มศิลปินอิสระ เด็กและเยาวชนรักประชาธิปไตย ฯลฯ

ศิลปะสื่อการแสดง

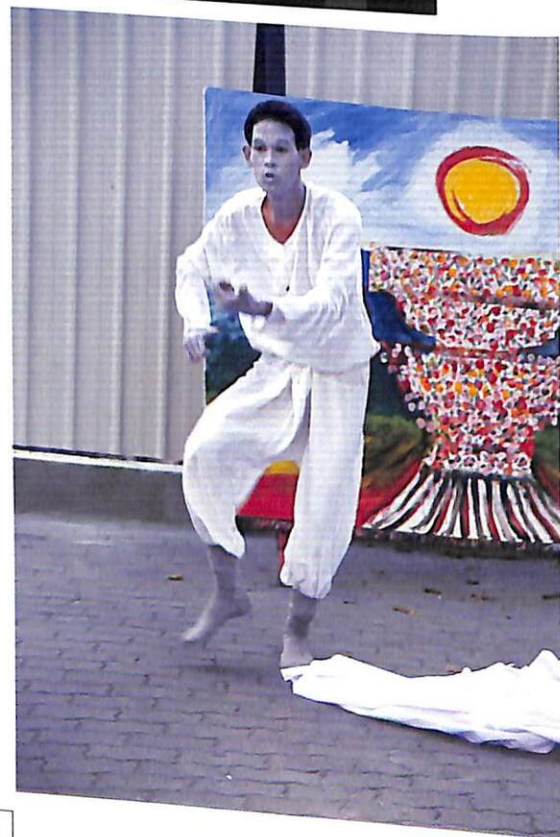
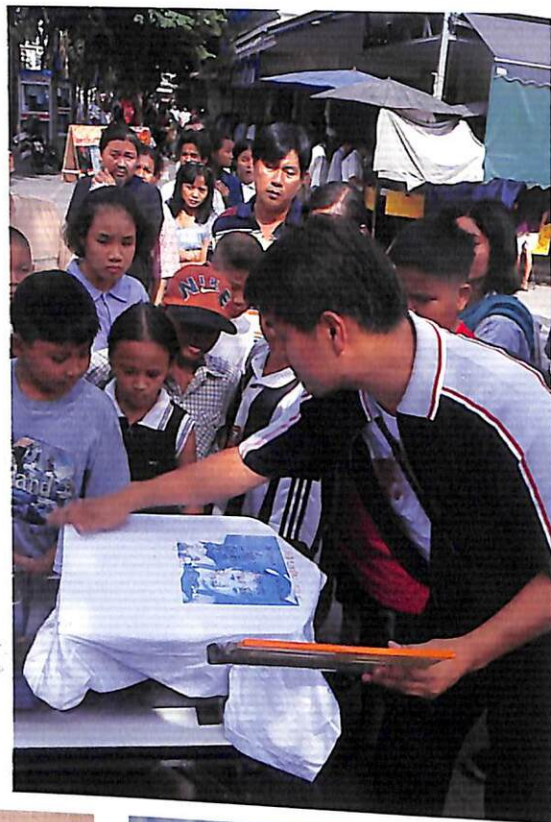

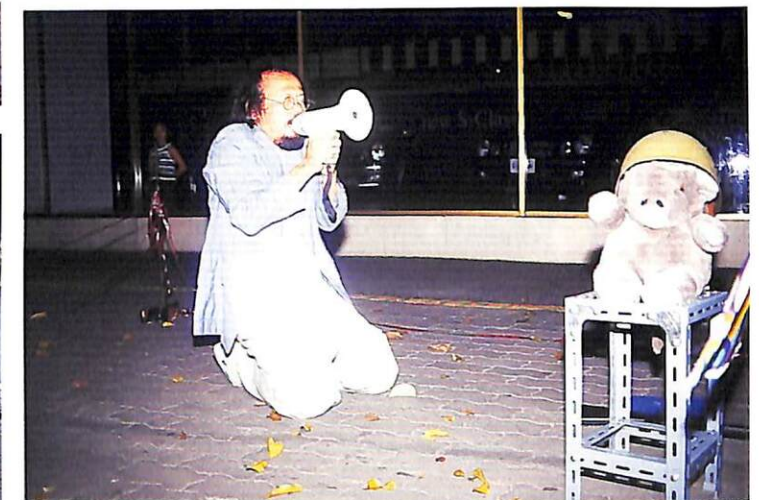
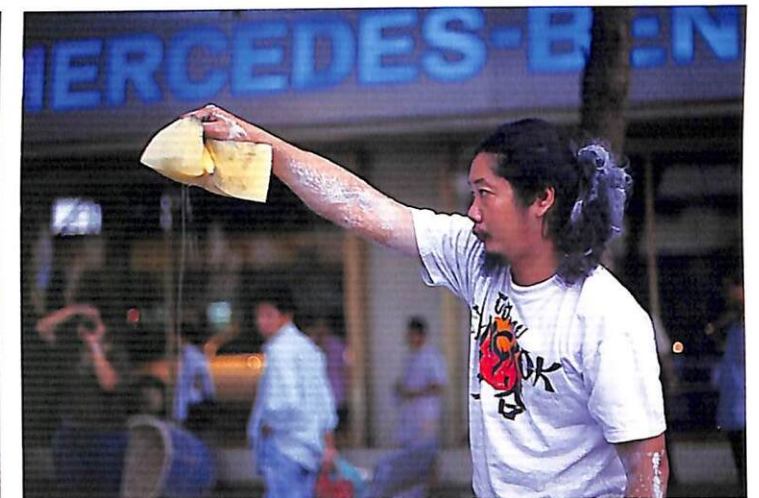
๒	๒.๔
๒.๑	๒.๕
๒.๒	๒.๖
๒.๓	

๓	๓.๔
๓.๑	๓.๕
	๓.๖

๗ ๘
๙ ๑๐

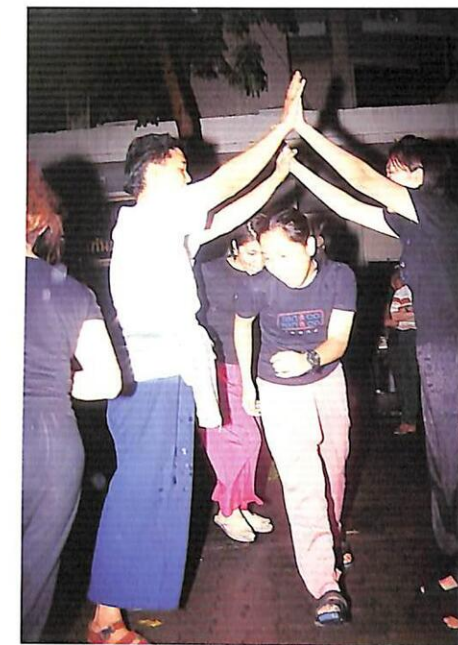
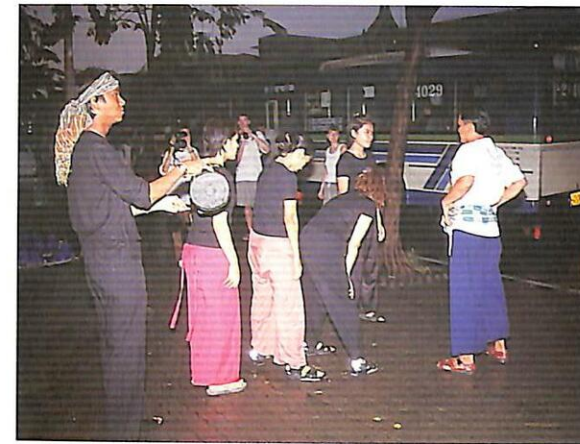
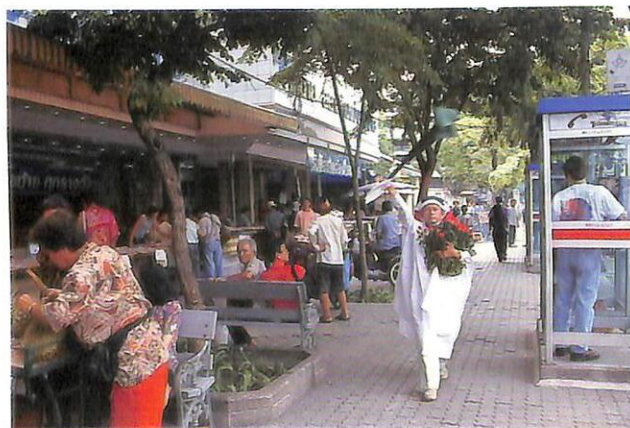
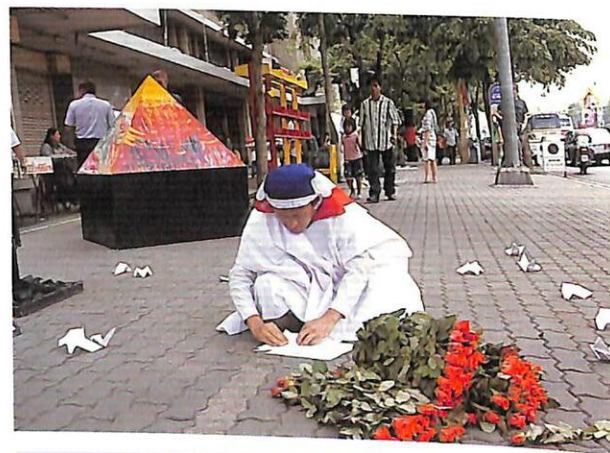

๑๑.๑ ๑๑.๒
๑๑.๓ ๑๑.๔
๑๑.๕ ๑๑.๖

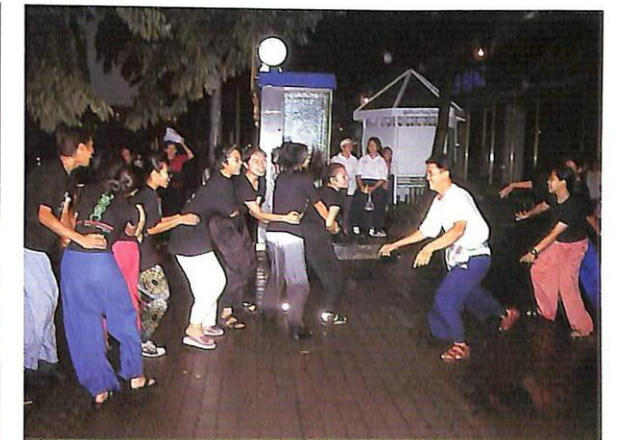
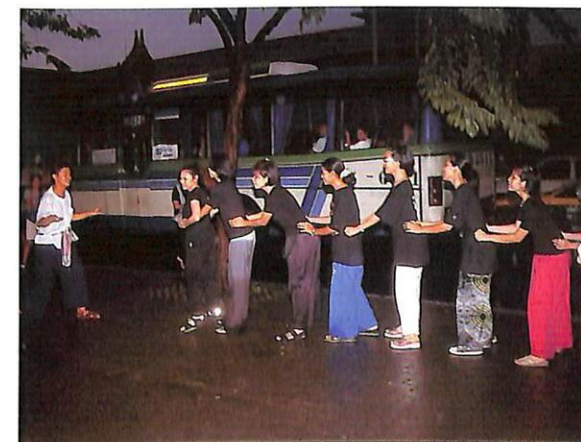

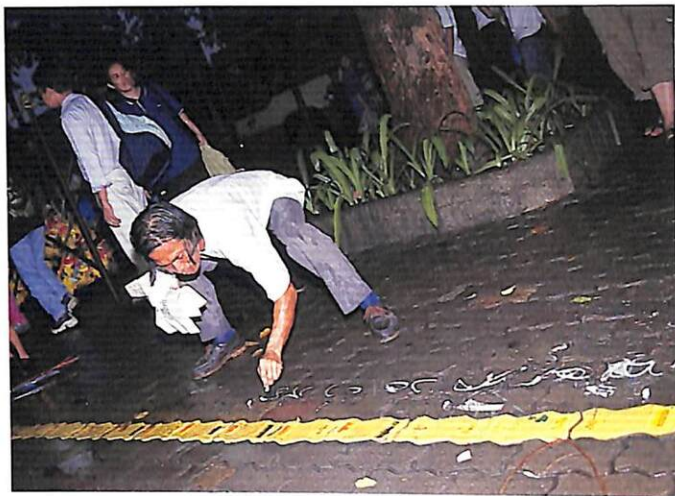

๑๒	
๑๓/๑	๑๓/๒
	๑๓/๓

๑๔/๑	๑๔/๒
๑๔/๓	๑๔/๔
๑๔/๕	๑๔/๖

๑๕/๑	๑๕/๒
๑๖/๒	๑๖/๑
๑๖/๓	

ศิลปะสื่อการแสดง “ประชาธิปไตยในแงาม” ๑๐๐ ปี นายปรีดี พนมยงค์กับสังคมไทย

๑. ชื่อผลงาน
ศิลปิน
แนวคิด
รูปแบบ

“เบิกฟ้าบายศรีสู่ขวัญประชาธิปไตย”

ตัวแทนศิลปินทุกกลุ่มที่เข้าร่วมแสดงงานศิลปกรรม ๑๐๐ ปี จำนวน ๑๕ คน
ประชาธิปไตยคือรากฐานทางวัฒนธรรม มีอำนาจทรงคุณค่ายิ่งใหญ่ควบคู่กับสังคมไทย
เป็นขบวนการพิธีกรรม เริ่มจากอนุสาวรีย์ท่านอาจารย์ปรีดี พนมยงค์ ลานหน้าตึกโดม มหา
วิทยาลัยธรรมศาสตร์สู่อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย โดยใช้เครื่องเคาะจังหวะเป็นตัวนำ
ก่อนเคลื่อนขบวนให้แสดงการคารวะรำลึกถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อ ๑๐๐ ปี ที่แล้ว
เมื่อเดินไปถึงอนุสาวรีย์ประชาธิปไตยแล้วเริ่มพิธีบายศรีสู่ขวัญอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย
วันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๓ เวลา ๒๓.๐๐ น.

วัน เวลา

๒. ชื่อผลงาน
ศิลปิน
แนวคิด

“ภควัทคีตา”

คัทสุระ คัง และคณะบีฟลอร์

ต้องการสื่อ สันติภาพ โดยการถ่ายทอดเรื่องราวจาก หนังสือ “ภควัทคีตา” อันยิ่งใหญ่
ซึ่งมีความเป็นวัฒนธรรมของชนชาวเอเชีย

ภควัทคีตา เป็นการร่วมงานระหว่างศิลปินหลากหลายสาขาสถาจากสามเชื้อชาติ ไทย
ญี่ปุ่น และอินเดีย ซึ่งเป็นการร่วมมือกันเป็นครั้งแรกเพื่อสร้างสรรค์งานครั้งนี้โดยเฉพาะ
โดยได้รับการสนับสนุนจากมูลนิธิญี่ปุ่น กำกับการแสดงโดย Katsura Kan ผู้กำกับ
ชาวญี่ปุ่น และ ชีระวัฒน์ มุลวิไล ผู้กำกับชาวไทยจากกลุ่มละครบีฟลอร์ สองผู้กำกับ
ได้ร่วมคิดร่วมฝึกซ้อมและแสดงเป็นตัวเอกคือ อรุณ กฤษณะ ร่วมกับนักแสดงชาวอินเดีย
คือ Ambika Varma แสดงเป็นผู้เล่าเรื่อง การร้อยโศลกภาษาสันสกฤตโดย Trar
Srinidhi ร่วมด้วยการสร้างสรรค์ดนตรีไทยซึ่งนำโดย อาพันธ์ นาคคง และคณะ
ผสมผสานกับเสียงกลองทับบลาอินเดียโดย Srinivas Rao และเขารับเชิญ สมปอง
พรหมเปี่ยม จากกลุ่มคีตวรรณกรรมร่วมขับขานลำนำภาคไทยในบทผู้เล่าเรื่อง

ภควัทคีตา เป็นเรื่องราวช่วงหนึ่งในมหากาพย์มหาภารตะ ซึ่งเป็นเรื่องราวแย่ง
ชิงอำนาจระหว่างพี่น้องสองตระกูล เการพ และ ปาณฑพ อรุณซึ่งอยู่ฝ่ายปาณฑพเกิด
ความท้อแท้ใจต่อการสู้รบเพราะต้องฆ่าพันธมิตรครูอาจารย์ของตนเองที่ขณะนี้อยู่กับ
ฝ่ายเการพซึ่งเป็นฝ่ายตรงข้าม จึงปรึกษากับกฤษณะซึ่งเป็นมิตรที่อรุณนับถือมาก
กฤษณะได้สั่งสอนอรุณให้มึนกำลังใจในการสู้รบ แต่ปรัชญาที่แท้จริงของภควัทคีตานั้นถึง
การกระทำว่าเป็นสิ่งที่ทุกคนไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ไม่มีใครเลยที่จะอยู่ได้แม้ชนะโดยไม่ทำ
อะไรเลย เพราะทุกคนถูกบังคับให้ประกอบกรรมโดยแรงผลักดันของธรรมชาติ ผู้ไม่
กระทำด้วยกายแต่คิดอยู่ในใจถือว่าเป็นผู้ประพฤติกเลว ส่วนผู้ที่ประกอบกรรมโดย
สำรวมมีมุ่งหวังผลดีว่าเป็นคนดี ฉะนั้นการกระทำจึงดีกว่าการอยู่เฉย และมนุษย์มี
หน้าที่ที่ต้องกระทำเพื่อรักษาความมั่นคงของสังคม